

bitna prosunljivost jela vplivati ná-me. Čutil sem jo v sebi, ko sem nalašč trudil se, da bi mi nič na mari ne bila. Kedar sem se ozrl v nje oči, zdelo se mi je, da pomenljivejše vidim jasne proge čaralne svetlobe, prodirajoče iz teh dveh temnih zvezd, ki sem pred seboj imel ji in ki sta prav bližali se mi. Kolikorkrat sem nekoliko umeknil se — rad ali nerad, zdelo se mi je, da me popolnoma prodirati, — da čutim nekako bol. Ali skoro sem bil zopet v svesti si; smijal sem se sam sebi; tješil sem samega sebe, da ne more nič strašnega značiti oko krasne device, ki sem priliko imel, da sem jo na povračilo svobodno in jako zadovoljno pogledaval. Ko je sedela in jako zamišljena bila, zdelo se mi je, da je še krasnejša, nego je bila, ko sem jo videl med verejami v temoti! Ko je komolca imela oprta ob koleni, glavo slonečo med šakama, kazala je céla postava neko zamišljeno radovednost. Ne živopisec, niti podobar bi ne bila potrebovala popolnejšega vzora. Vse je ljubko bilo in pristno na tem bitji. Razhaljen vrat, — roci, ob katerih je košulja bila zlezla jej do obeh komolcev, — nogi, bosí do členkov — vse je bilo res starožitno dovršeno. Nje priprosta obleka ni bila težja in okorelejša od rezbarske draperije. Imenoval sem njé dolenje odelo spodnjico, ali to je bila ukrajinska spodnjica, to je, tenko volneno krilo, ki stan (taille) objemlje. Tako žensko obleko vidimo na etruških*) posodah; še popolnejše jo vidimo v povitji egipških mumij; nekako gotovo je le-sem dokopala se iz kake nepopisljive starožitnosti in iz kakega brezislutnega pokotenja človeškega rodú. Kakoršen je kak lišp, navadno grd, če ni najlepši, kar je nepristnost skoro vse lepote natori na velikem pozorišči, taka je te trenutke bila ta obleka. Premišljal sem, ali vidim pred seboj Galatejo**) ali ženskega Sfinksa.***) Nje obličje je bilo tem krasnejše, čim natančnejše sem jo videl, bela je bila in mirna, kakor mramor; ali te velike oči, ki so strmele v mé, pričale so mi, da je Galateja probudila se, — ali da Sfinks s svojim pogledom daje mi zagonetke, katere naj uganem ali pa umrjem!

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Z Dunaja 22. jan. (Grof Hohenwart.) Včeraj se je sicer po Dunaji, posebno na borsi, zeló govorilo o smrti nemškega cesarja Viljema, starčeka 88 let, katerega tudi mala sapica zamore popihni v drug svet, toda ko so današnji berolinski telegrami naznanili, da je cesar Viljem celó vstal, da je kosil pri mizi, je za zdaj potihnila govorica o njegovi smrti, in vsi tukajšnji pa tudi drugi avstrijsko-ogerski časniki govore skoraj izključno o slovenskem poslanci, o bivšem ministerskem predsedniku grofu Hohenwartu. — Mnogoštevilni prijatelji, častilci in pristaši čestitajo novoimenovanemu predsedniku najvišjega računskega dvora, čegar posel je sila imeniten, ako predsednik, kakor bo sedaj, mož za to, ki pa je vsikakor prijetnejši in lepši, kakor posel, katerega koli ministra.

Prijatelji in pristaši Hohenwartovi čestitali so mu gotovo iz vsega srca deloma veseli tako lepega odlikovanja svojega voditelja, deloma pa tudi zato, ker bode grofu — v središči države, gmotno in službeno po vsem neodvisnemu tudi za prihodnje mogoče — sedaj vladajočo stranko — pravo avstrijsko stranko voditi, da ne

*) Etruski so bivali v srednji Italiji med rekama Makro in Tiberu.

**) Galateja je morska Vila.

***) Sfinks je devica levjega tela in človeške glave.

zaide na kriva pota in da ostane varhinja močne in veljavne, pa tudi zadovoljne naše države.

Pa tudi nasprotniki Hohenwartovi se kažejo zadovoljne z njegovim imenovanjem, pa se vé da zato, ker upajo, da se po tej poti gotovo in najhitreje znebó svojega najspretnjšega nasprotnika. Sodijo namreč, da bode grof Hohenwart sedaj gotovo poklican v gosposko zbornico, da se s tem zgubi njegov vpliv na državno-zborske poslance in da po njegovem odhodu sedanja večina, katero je znal povzdigniti do vladanja — sedaj zopet razpade — in prostor pusti levičarjem, da bi iz nova pričeli na steno pritiskati avstrijske Slovane. — Da bi grofa Hohenwarta še bolj gotovo potisnili v gosposko zbornico, tudi trdijo, da se njegov prihodnji posel, v katerem bo imel nadzorovati vse državno gospodarstvo, celó ne dá združiti s poslanškim mestom. Pri tem dokazavanji pa nasprotniki vsaj to prezirajo, da bi po njihovih teorijah grof Hohenwart tudi ud gosposke zbornice ne smel postati.

Kar zadeva stališče grofa Hohenwarta v tem vprašanji, je pač razumljivo, da si političnega svojega posla v državnem zboru ne more prištevati med sladkosti življenja, ker je gotovo težavno delo družiti deloma sila različne elemente, tudi razcepljenje kluba njegovega v posebno frakcijo konservativcev po spletkah Lienbacherjevih in pa najnovejše, sicer po vsem prazne govornice o jugoslovanskem klubu si lahko smatra obrnjene proti svoji osebi, toda Hohenwart je tudi domoljub in kot tak je žrtvoval uže več kot prevzeti tak gotovo težaven posel, in ako je vladi na tem, da si ohrani najspretnjšega podpornika v zbornici, ga tudi ne bode tiščala samo zato v stran, ker je bil tudi njegov prednik ud gosposke zbornice. Desnica zbornice bo tedaj gotovo vse storila ohraniti si svojega vodjo — in upa, da to prizadevanje ne bo brez vspeha.

Iz Vremsko-Trnovske doline 17. jan. (Peronospora viticola), hud sovražnik vinske trte, se je tudi po Vremsko-Trnovski dolini v zadnjih letih kaj močno razširil.

Leta 1882. uže so opazovali po nekaterih mestih to bolezen, vendar ne v veliki množini, in priprosti vinogradnik jo še opazil in spoznal ni.

Leta 1883. se je v veliko večji meri prikazala in uže priprosti vinogradnik začel se je čuditi prezgodnjemu odpadanju listja na svojih trtah, ter pričel iskati vzrokov, pa ker družega najti ni mogel, bila je „rôsa“ oni veliki škodljivec, kar še sedaj največkrat za pravo bolezen veljá in si te misli iz glave izbiti ne dadó, če jim tudi še bolj prepričevalno vzrok in pravo imé poveš. Minulo leto 1884 opazila se je ta bolezen (glivica) v prav obilni meri posebno na nekaterih sortah vinske trte. Kolikor sem jaz opazoval to bolezen in spoznati mogel, napadene so bile bolj močno one sorte vinske trte, ki so na spodnjem delu lista kosmate, memo onih z gladkim listjem.

Najbolj po tej bolezni je bila prizadeta pri nas imenovana „Kastenica“. Sorta, pri nas imenovana „Dolga repka“ ni skoraj prav nič na tej bolezni trpela, ter je nje listje do časa slane zdravo ostalo, ravno tako še precej povoljno grozdje dozorelo. Portugalka bila je tudi malo in kasno s to boleznijo zadeta, nje grozdje bilo je poprej zrelo, ko je jelo listje odpadati; zadobila je 16% sladkorja. Rulandec bil je še precej trden ter zadobil 19% slad., kar se ne dá pri nas z nobeno sorto doseči. Za njim je največ sladkorja dosegel, namreč 17%, Traminec. Ortliber bil je lansko, kakor letošnje leto močno poškodovan, ter največ trpel med tujimi sortami, za njim pa Španjol, ter kisel ostal. Sploh pa je preteklega leta pridelano vino v Vremsko-Trnovski dolini kaj slabo in kisló, ter ima opravičeno ime, kakor še nikoli dosedaj, „revščina“ in „burja“ nazivano, kjer

bo moral vinogradnik kaj skrben biti, da bo ob pravem času pretakal in mogoče v slučajih čistil svoje vino, drugače se je bati, da se mu pokvari. Velja pa še sedaj tukaj tudi staro „kopito“, to je, ne bode se pokvarilo, ker je trdo kuhano, to je, 8 tudi 14 dni na tropinah. Kaj radi ga pa pusté na „materi“, to je, da ga pusté (ako ga toliko časa imajo) tudi celo leto na blatu, dražjah, ne da bi ga pretakali. Če tudi je tako ravnanje zdravi pameti nasprotno ter jasno dokazano, kako naj se naš kmet poslužuje uže ene ali druge stroke se le-ta vendar-le počasi in nerad spravi iz svojih starih privajenih mu opravil, ter dá prednost le onemu, katero je podedoval od prednikov svojih.

Opazovati sem imel priložnost le en sam vinograd, kjer ni bilo do časa trgatve prav nič sledú o „peronospori“ in še le po trgatvi, so se začele bele maroge na spodnjih delih listja kazati, listje osuševati, ter odpadati. Razložek v določevanju sladkorja bil je ta, da je imelo grozdje v tem vinogradu pridelano cele 3% sladkorja več memo grozdja po drugih vinogradih pridelanega. Omenjeni vinograd je z istimi sortami trt nasažen ko drugi, toda oddaljen je dobre pol ure od družih vinogradov, toraj na samem. Skušal sem, ko sem opazil to bolezen (peronosporo) na trtah, jih obvarovati s sredstvom, ki je bilo v nekem kmetijskem časniku razglašeno. Vspeha nisem nikakega dosegel, in mi tudi ni znano, ali je bilo prepozno ali pa ono sredstvo ni za nič.

Mogoče, da je bilo oboje skupaj, ker trdi se, da še ni sredstva zoper to glivico. Tukaj ob kratkem hočem navesti sredstva, s katerimi sem deloval zoper „peronosporo“, in te so bila:

Železni vitrijol v prah stolčen, s kojim se je več napadenih trt listje oprášilo s žvepljalnim mehóm. Za drugo sredstvo mi je služil železni vitrijol v prah stolčen, kojemu sem primešal polovico žveplenega prahu. S to zmesjo sem zopet več družih napadenih trt po listju oprášil. Tretjič sem uporabljal železni vitrijol v prah stolčen, kojemu sem polovico apna primešal ter s tem zopet več napadenih trt po listju naprašil. Z vsemi tukaj navedenimi sredstvi, kakor sem uže naprej povedal, nisem prav nič dosegel, saj spoznanja vrednega nič. Upajmo, da se tudi tej bolezni, nevarni za vinsko trto, kakor marsikateri drugi v okom po izvedencih pride. Da je to jako težaven posel, se razume, ker ta glivica deluje v znotranjih organih listja; to opravilo bode tem težavnejše, ker se še pri vseh dosedanjih poskusih še ni posrečilo vspešnemu sredstvu proti tej bolezni na sled priti. — V Vremsko-Trnovski dolini provzročena škoda po „peronospori“ je ta, da je še marsikateri grozd trd, toraj nedozorjen ostal, ter si jagode brez izjeme drobnejše, iz česar je bilo manj in slabejega vina. Lesa za prihodnjo režnjo pa ne bode primanjkovalo.

Vendar pa se je bati te bolezni in nje učinkov, kar lahko razvidimo iz popisa „peronospore“ v lanskem letniku „Novic“ št. 45. J. U.

Prem 18. jan. (Mnogovrstnosti.) Preteklo nedeljo, dné 11. t. m. počastili bili so našo faro trije visoki dostojanstveniki. Bili so ti-le: a) Njegova svitlost, knez Ferdinand pl. Porcija, lastnik premske grajščine in patron tukajšnje fare itd.; b) njegova ekscelenca p. n. grof Franjo Wilczek; c) pokneženi princ p. n. Viljem Hohenlohe. Vsi trije visoki dostojanstveniki, kateri bili so le-sem ravno med prvim delom sv. maše prišli, podali so se naravnost v cerkev, kjer so ostali do konca službe božje. Po sv. maši ogledali so najpreje domačo farno cerkev, potem pa staro premsko grajščino. Med obhodom po Premu obdaroval je pl. gosp. knez mnogo domačih revežev in betežnikov ter se z ljudmi prav prijazno in ljubeznjivo razgovarjal.

Obedovali so vsi visoki gospodje, potem pri tukajš-

njem visokočast. gosp. župniku gosp. Nikolaji Križaji, kjer vršili so se mnogovrstni in važni pogovori o tukajšnjih domačih socijalnih in gospodarskih razmerah. Pri tem skazal se je pl. knez pravega veščaka v splošnem kmetijstvu.

Zaukazal bil je odbrati in v farovž pred-se pripejljati 20 najrevnejših učencev in učenk iz premske vasi. Podaril je potem sam z lastno roko vsakemu po en srebern goldinar. Slava in preiskrena zahvala mu bodi s tem izrečena za njegovo blago-milo dejanje. Pri tej priliki skazal se je visoki gospod posebno izvrstnega fizijo- in psihologa; v trenutku je vsakega otroka duševne zmožnosti in pridnost njegovo na las uganil in opisal. Plemeniti knez je tudi sam izvrsten slikar. Bog ga živi in ohrani!

Vsi trije visoki gospodje, katere spremljal je p. n. gosp. Anton Czurda, oskrbnik pl. kneza posestev v Senožečah, so jako prijazni, ljudomili, uljudni in ljubeznjivi, tako, da se tudi z najubožnejšim otročičem prav po domače priprosto pogovarjajo.

Pretekli teden more se za tukajšnje kraje v polnem pomenu besede „sneženi teden“ imenovati. Snežiti pričelo bilo je v ponedeljek 12. t. m. prav po sibirsko, kar se je potem posebno po dnevu skoraj slednji dan skoz celi teden nadaljevalo. Dne 16. t. m. vtrl je tukaj na Premu obilni sneg tri s slamo krite krove (grušte) brez drugih posebnih nesreč. Toliko snega v teh krajih h kratu uže stari ljudje skoraj ne pamtijo. Dobro je le, da je padal južen ter pri mirno-tihem in pokojnem ozračji! — Padel je na tá-la tla, katera so ga tudi obilico sproti raztopila, sicer bila bi ga gotovo nad meter visoka plast, toraj ne rečem preveč, če trdim, da ga je ta teden več, nego ga je v preteklih 12 letih bilo po teh krajih vsega skupaj padlo.

V tem meseci je znani vremenski prerok francoski do sedaj svoje prerokovanje prav dobro pogodil in zadel, sosebno v teh krajih.

Po novem letu pokazale bile so se na Premu zopet „kozce“; en bolj prileten mož bil je na njih zbolel in dné 7. t. m. tudi za njimi umrl. Dotična hiša bila je potem skozi 10 dni v „kontumacu“, ter je, ker ni nobeden več na tej epidemiji v nji zbolel, sedaj zopet prosta. V tej zadevi je domače županstvo vse pohvale vredno, ker se izredno strogo po predpisanih navodilih v takih slučajih ravna in je strogo ter točno izvršuje. Slava mu!

Za nabiranje žlahtnih sadnih cepičev je ta mesec ob lepih dnevih najboljši in zadnji čas; kdor se s temi še dosedaj preskrbel ni, naj se toraj podviza, da se še o pravem času z dobro robo preskrbi. M. Rant.

Iz Postojine 25. jan. (Izv. dopis.) Še precej dobro je bil obiskan občni zbor naše kmetijske podružnice dné 21. t. m. Nje predstojnik preč. gospod dekan J. Hofstetter otvoril je zborovanje s kratkimi, a jednatimi besedami; lepo in gladko je opisal društveno delovanje v zadnjem desetletji ter pohvalno omenjal, da je ravno leto pretečeno pristopilo dosta novih udov — dokaz, da se naše razumništvo zanimiva za napredek kmetijstva. O posamnih točkah sporeda razpravljalo se je temeljito in ukrenilo marsikaj koristnega. Med drugim zabilježim naj ukrep, da nakupi podružnica z dovoljenjem sl. c. k. deželne kmetijske družbe dva bika, ki naj se izročita pod pogoji vestnima posestnikoma v to svrhu, da se pleme izboljša v okraji. Govorilo se je i o pogozdovanji Krasa itd.

Posamni udje priporočali so pridnejše in vzglednejše kmetovalce, živino in sadjarje ter čebelarje, da se pohvalijo potom pisma sl. c. kr. deželne kmetijske družbe, med drugimi gg. župnika dr. J. Sterbenca in J. Sajovica.

Sigurno v blagost društva volil se je odbor. Predsednikom voljen je enoglasno vnovič preč. gosp. dekan Hofstetter; podpredsednikom gosp. Alojzij Lavrenčič; za odbornike p. n. gg. dr. Jurij Sterbenc, M. Vičič, Ferdo Gaspari in Spilar.

V soboto dne 24. t. m. bila je volitev občinskega starašinstva. Skoro enoglasno je voljen županom starosta postojinskih narodnjakov, v občinskem poslovanju skušeni gospod Miroslav Vičič, za svetovalce gg. Josip Dekleva, Jos. Lavrenčič, Peter Kraigher in Jos. Inocente.

Obžalujemo, da se ni volil svetovalcem kak pravnik, naj si bode uže gospod odvetnik dr. Pitamic ali kdo drugi — možno, da ni hotel nikdo izmed njih vsprejeti častne službe.

Srčno pa želimo novemu občinskemu zastopu pri njihovem trudu najboljšega vspeha, da častno, plodonosno izvršuje svoj posel in si pridobi pri ljudstvu zaupanje stalno. Mili Bog pomoz!

Iz Ljubljane. (Grof Hohenwart), o katerem obširneje poroča naš dunajski dopis, sklical je za minulo nedeljo ob 1/2 12. uri klub desnega središča. Zbrali so se zelo vsi zdaj navzoči poslanci tega kluba in koj začetkom izprosil si je besedo starosta navzočih, tirolski poslanec baron Ignacij Giovanelli, ki je pred vsem izrekel, da so mu udje kluba dali častni nalog, izreči čestitanje kluba svojemu predsedniku povodom njegovega imenovanja za predsednika najvišjega računskega dvora. Potem je govornik precej obširno omenjal velikih zaslug grofa Hohenwarta za klub, kateremu predseduje zdaj 12 let, izrednih lastnosti njegovih, enako velike vednosti in spretnosti v vseh strokah državne uprave, kakor tudi poznanja naših političnih razmer in potreb v različnih delih velike države, bistrega očesa in hitre, prave rzsodbe političnih vprašanj, kakor tudi blagosti njegovega srca, po katerih lastnostih mu je bilo mogoče združiti in zbrane držati zastopnike različnih dežel od najvišjega severa do najnižjega juga, zastopnike različnih teženj.

Pa enake zasluge, kakoršne ima grof Hohenwart za ta klub, ima tudi pri vseh klubih zborniške desnice, kateri mu prinašajo enako zaupanje in se enako podvržejo njegovi skušenosti, tako, da je prav v njegovi osebi vtelesenja edinstvo zborniške desnice. Kakor pa je to, je grof Hohenwart zaupnik vlade in presvitlega cesarja. In zato je ves klub pa tudi vso zbornico z velikim strahom prešinila govornica, da naš vodja zapusti zbornico poslancev in pa izrečeno mnenje grofa samega, da je njegov posel nezdržljiv s poslom poslanca. Toda, nadaljuje govornik, ta misel gotovo izvira le iz rahločutnosti njegove, ker gotovo je, da bi bil grof po izstopu iz zbornice poklican v zbornico gosposko, kjer bi mu čisto naravno pripadal enak posel, kakor sedaj tukaj, zato izreka govornik klubov v imenu vseh njegovih udov živo prošnjo, naj zvišeni predsednik klubov odstopi od svojega izrečenega namena in ne zapusti svojih velikeletnih tovarišev in pa večine, posebno ne ob času, ko ga bomo najbolj potrebovali. — Živahni „dobro“-klici spremljali so one stavke govora, v katerih se je izrekalo klubovemu predsedniku zaupanje in priznanje in pa sklep govora s prošnjo, da še ostane.

Na to odgovori grof Hohenwart krajše, pa presrčno zahvalujoč se za zaupanje klubovo, pri katerem pa ne more sprejeti izrečene mu pohvale za družega, kakor za svojo pošteno dobro voljo in dobre namene, ki so ga vodili pri vsem njegovem početju. Kar zadeva vprašanje, da bi še za naprej obdržal svoj mandat v zbornico, ne more drugače, kakor ponoviti, da je stvar dobro premislil in da se po njegovem prepričanju omenjena dva posla ne dasta združiti. Naloga predsednika najvišjega

računskega dvora je preimenitna in on temu poslu hoče posvetiti vse svoje moči.

Nasproti pa zahteva posel poslanca poprek vsaj po 5 mesecev marljivega delovanja vsako leto, med katerim časom bi se s svojim pravim poslom mogel celo malo pečati. — Vendar pa rad prizna, da pomisleki klubovega govornika niso brez pomena in tudi mu ni mogoče prezirati tako prijazno in gorko izrečeno mu zaupanje kluba tukaj, in deloma mu tudi uže od drugih klubov desnice izrečenih želj.

Prosi tedaj odloga za svoj odgovor, ker se hoče med tem posvetovati z vlado in poizvedeti tudi konečni sklep cesarjev. — Kedar to poizvé, odgovoril bo dokončno na zelo častno prošnjo klubovo.

— (Nemška ljudska šola v Ljubljani) sklenila se je dne 22. t. m. v zadnji seji mestnega odbora ljubljanskega brez ugovora in mestni magistrat dobil je nalog, vse potrebno ukreniti, da se soglasno z naročilom deželnega šolskega sveta ta šola odpre začetkom šolskega leta 1885/6. Z velikim zadostenjem nas navdaja, da je narodni mestni odbor tako, kakor smo svoj čas izrekli nado, zdaj popustil daljno ugovarjanje zoper omenjeno šolo. S tem korakom dano je pred vsem našim političnim nasprotnikom, da naša narodna slovenska stranka noče hoditi po njihovih potih: zatiranja družih narodnosti, ampak da mi priznamo vsakemu svoje. Vlada je v tem sklepu dobila dokaz, da Slovenci za-se zahtevajo enakopravnost tudi dejansko priznajo drugim narodom pravice neomejene. — Nemški prijatelji našega naroda pa dobijo v tem sklepu dokaz, da se vsak pravičen Nemec brez skrbi družu z nami, in da mi v taki zvezi pošteno branimo svoje, pa tudi tuje pravice. — Naš slovenski narod konečno uvidi v tem sklepu korak na pravo pot, po katerem se tudi naši slovenski mladini odpira edini pravi način podučevanja, podučevanja v maternem jeziku, katerega se drži vsak izobražen narod.

— (Ljubljanske mestne hranilnice) ministerstvo zaradi pomanjkljivosti v dotični prošnji ni potrdilo.

— (Kranjska hranilnica v Ljubljani) je baje sklenila, pritožiti se zoper odlok c. k. deželne vlade zaradi naprave nemške ljudske šole in pa zgradbe delavskih stanovanj do ministerstva. — Ta pritožba zna hranilnici biti odprta; toda, ako bi tudi ministerstvo, česar ni pričakovati, drugače rzsodilo, sodba slovenskega ljudstva in pa mirno mislečih Nemcev ostala bo vendar nespremenjena, da je tako gospodarjenje z rezervnim zakladom vsaj gledé nemške ljudske šole — gola potrata.

— (Otročji vrt v Ljubljani.) Na predlog odbornika g. Hribarja sprejel je mestni odbor ljubljanski nasvet, ustanoviti slovensk otročji vrt. — Tudi ta predlog povsem odobravamo in veseli pozdravljamo z željo, da se tako vredi, da naši domačini ne bodo imeli ne skušnjave ne sile svojih otrok oddajati v nemški otročji vrt v Mahrovi hiši. Pri Mahru naj bo — ako drago — izključena v sredi slovenske dežele vsaka slovenska beseda, pa naj bode izključen tudi vsak slovensk otrok!

— (Sijajni ples.) Čitalnični odbor opozarja slavno občinstvo še enkrat tem potom na sijajni ples, kojega priredi narodna čitalnica ljubljanska na čast V. Vodniku dne 1. februarja 1885. l. ob 8. uri zvečer v društveni dvorani. Pristopa k temu plesu nimajo samo društveni udje, marveč tudi po društvenikih vpeljani gostje, ki plačajo po 1 forint vstopnine. Svirala bo vojaška godba. Vsi prijatelji društva se najljubnejše naprošajo delati pri svojih znancih na to, da bi bil izid kolikor mogoče sijajen.

— (Huda zima.) Snega uže zdavnej ni bilo toliko, kakor letos in še ne preneha. V bližini ljubljanski polomil je veliko sadnega in gozdnega drevja, kozolcev, pa tudi hišnih streh je mnogo v nevarnosti. Notranjska ga ima neki še več, enako tudi Koroška. Promet na železnicah je mnogokrat pretrgan; kar pa je najbolj čudno, je to, da ima tudi Laška sila veliko snega, tam so plazovi posuli veliko ljudi in porušili poslopja, na severu naše države pa se sneg komaj sledi, Češka, Galicija, Bukovina ga ima celó malo, krog Dunaja je polje komaj pobeljeno. — Sadjerejce živo opominjamo, naj ne pozabijo pridno otresati sadnega drevja, sicer bo uničen ves trud mnogoletne skrbi za sadno drevje.

Dragotin Rudež, grajščak na Gracarjevem Turnu pri Šentjerneji, deželni in bivši državni poslanec, delaven, spoštovan in zmiraj zvest narodnjak, izdihnil je nagloma dné 21. januarija zvečer svojo blago dušo, v najboljših letih, še le v 53. letu svoje starosti.

Pokojnik, rojen v Ribnici leta 1832., podal se je po dovršenih srednjih šolah na višo kmetijsko šolo v ogerski Starigrad, in ko je šolsko izobraževanje dokončal, podal se je na svojo grajščino Gracarjev Turn. — V narodnih borbah bil je on koj začetkoma skupno z grofom Barbotom, Santo Treotom vodja narodnega prizadevanja na Dolenjskem.

Krog leta 1870. izvoljen v deželni zbor bil je enako odločen v vseh narodnih vprašanjih, kakor izveden v gospodarskih zadevah. Po odstopu grofa Hohenwartha izvolil ga je leta 1872. deželni zbor za državnega poslanca, kamor po vpeljanih neposrednih volitvah ni sprejel več poslanstva. Leta 1883. izvolile so ga ribniško-kočevske občine v deželni zbor in v jeseni tistega leta bil je posebno gledé na svoje zasluge za povzdigo kmetijstva odlikovan z vitežkim križem Franc Jožefovega reda. Pokojni bil je blagega srca, in ker je imel veliko premoženje, je bil tudi radodaren podpornik vseh narodnih pa tudi dobrodelnih naprav in društev. Novomeški „narodni dom“ spravila sta s pokojnim grofom Barbom pod streho, in še novejši dobrotniki so pripomogli dozidati poslopje, ki bo sedaj kinč Novemu mestu. Narod slovenski zgubi v pokojniku blagega in zmiraj zvestega sina, narodna stranka na Kranjskem eno najkrepkejših podpor na Dolenjskem, narodni poslanci predragega tovariša. Večni mu bodi hvaležen spomin!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Včeraj zjutraj vrnila se je cesarica iz grada Miramare pri Trstu nazaj na Dunaj in se bo gotovo jutri večer vdeležila dvornega plesa, kar cesarjeviču Rudolfu in njegovi soprogi, nadvojvodinji Štefaniji, bržčas ne bo mogoče, ker sta oba nekaj obolela.

V dunajskem mestnem odboru pripravljajo se za novo volitev mestnega župana. Kolikor se čuje, hoče večina odborova ostati pri dosedanem županu meščanu Uhlju. Ko je vest o tem dogovoru odbornikov prišla v javnost, koj čutili so se nasledki v tem, da so skrivni kandidatje na županovo mesto naznanili svoj izstop iz mestnega odbora, in ti so bili: srce očarajoč govornik Ed. Süß, dr. Menger, brez katerega ni nikoli nikjer nič, véliki nemško-narodni kolovodja dr. Bareuter

in še o nekaterih takih se je čulo. Dr. Mandel odložil je uže pred svoje odborništvu, tako, da se bode za naprej marsikateri odbornik pogrešal v mestni hiši, o katerem so bile do sedaj polna poročila iz sej mestnega odbora.

Videti je, da je občinstvo one glasovite brošure „Das bedrängte Wien“ uže pozabilo.

V včerajšnji seji državnega zbora vršile so se nekatere volitve, volitev enega uda v odsek za premembo volilnega reda; v budgetni odsek izvoljena sta bila na mesto bolnega grofa Dürkheima in iz odseka odstopivšega kneza Alojzija Lichtensteina poslanca Fischer in dr. Katrein.

Volil se je pa tudi nov odsek za vrejenje galiških rek, v katerega je Hohenwartov klub izbral dr. Vošnjaka, Vojnoviča in pa barona Styrcea, v tudi nov odsek za posvetovanje socijalističnih postav pa je Hohenwartov klub izbral Ig. Giovanelli-a, dr. Poklukarja in viteza Grigorcea.

Potem prišlo je na vrsto prvo branje o cesar Ferdinandovi severni železnici, pri kateri je dr. Poklukar predlagal, naj se izroči železniškemu odseku. Potem pa si je Schönerer zopet vzela polna usta in kričal skoraj pol ure zoper vlado, zoper zborovo večino, zoper časnike in jude, za njim govoril je stvarno dr. Herbst. Za njim odgovoril je na kratko minister Pino in za tem je govoril Rus, potem pa se je predlog oddal železniškemu odseku. — Tudi vladin predlog o vojaških razsodbah odstopil se je justičnemu odseku. Potem utemeljeval je dr. Roser v obširnem govoru predlog o premembi regulativa za hranilnice. K temu predlogu govorila sta na kratko tudi poslanca dr. Matuš in dr. Vošnjak.

Francoska. — Zadnje volitve v starešinstvo izšle so se za republikansko stranko zeló povoljno, izvoljenih je bilo 67 republikancev in 20 konservativcev, prvi pridobili so si v tej borbi 22 sedežev. — Čulo se je, da je neka veljavna oseba svarila francosko vlado pred zvezo z Bismarkom, ker bode nazadnje vendar-le Francoska na led speljana. Ugibalo se je, da bi bil grof Beust oni svarilec posebno zato, ker je Francoski priporočal staro zvezo z Angleško. Pa grof Beust oglašil se je in ugovarja, da bi se on kaj vtikal v te zadeve.

Iz Tonkina prinesli so najprej angleški časniki novico, da so Kitajci francosko vojno pri nekem napadu hudo potolkli. Poročila francoskega generala Courbeta same priznajo to neprijetno dogodbo, pa dostavljajo, da se je to zgodilo po nepremišljenosti nekega oddelka, ki je naskočil posebno dobro vtrjeno trdnjavo, in pa da se je to zgodilo pred prihodom nove dopolnilne francoske vojske.

Laška. — Laška in Angleška sklenile ste pogodbo zaradi kolonij, katere si hoče Laška prisvojiti v Afriki deloma v Tripoli, deloma ob rudečem morji; Angleška pa si hoče v Egiptu prisvojiti stalen in trajen vpliv, in to, kakor se kaže, celó tako, da bi bila Laška vezana celó z vojsko in brodovi podpirati Angleže v Egiptu.

Telegram „Novicam“.

Dunaj, 28. januarija ob 2. uri popoldne.

Včeraj je česki klub čestital grofu Hohenwartu vsled imenovanja predsednikom najvišega računskega dvora ter ga prosil, še dalje ostati poslanec zbornice. Enake ovacije pripravljajo ostali klubi desnice. — Dokazi zoper morilca policijskega svetnika Rumpfa, Lieske, se množijo do gotovosti, sam pa še ni obstal.